

SIŪLO KOMISIJA LENKU SIENAI NUSTATYTI

MARSHALL SIŪLO KREIPTI DĖMESIO Į VOKIETIJOS, EUROPOS PROBLEMAS

Vokiečiai privalo gauti Silezijos anglies, o derlingas žemes lenkai turės atiduoti

MASKVA, Rusija, bal. 9 d. — Sekretorius George Marshall šiandien pasiūlė užsienio ministrams sudaryti komisiją, kuri aptartų ir rekomenduotų pastovią sieną tarp Vokietijos ir Lenkijos.

Sekretorius mano, kad į šią komisiją privalėtų įeiti ne tik keturių didžiųjų valstybių atstovai, bet Lenkijos ir kai kurių kitų sąjunginių valstybių atstovai. Marshall mano, kad ši komisija privalės kreipti dėmesio ne vien tik į pačias sienas, bet ir į ekonomines problemas.

Pietiniai Rytprūsiai turėtų atitekti Lenkijai, šisrinkusiems pareiškė sekretorius. Vokiečių Aukštoji Silezija ir visa jos pramonės sritis taip pat turėtų atitekti Lenkijai.

Bet Marshall nori, kad sustarime būtų nuostatai, kurie garantuotų Europai reikalingas anglies atsargas. Visa kita Rytprusių teritorija privalo būti taip padalyta, kad būtų patenkinti Lenkijos ir Vokietijos gyventojų reikalavimai.

Marshall įspėja susirinkusius apie pavojų, jeigu sienų klausimas nebūs tinkamai išspręstas. Jis sako, kad trūnimasis tarp vokiečių ir lenkų greitai

gali tapti tarptautiniu, todėl ir reikia imti dėmesin ūkio klausimus.

J. Valstybės nenori atimti iš Lenkijos žemių, kurias ji gavo už teritorijas, atiduotas sovietų Rusijai, pareiškė sekretorius Marshall. Amerika nori, kad Lenkijos gyventojai galėtų žmoniškai gyventi ir tvarkytis taip, kaip tvarkėsi prieš karą.

Marshall priminė ministrams, kad prieš karą vokiečiai buvo priversti kiekvieną metų importuoti vieną penktadalį maisto. Dabar lenkų laikoma Vokietijos dalis išaugindavo vieną penktadalį vokiečiams reikalingo maisto. Jeigu vokiečiai turės importuoti du penktadalius maisto, tai kraštas turės industrializuotis ir vėl gali sudaryti pavojų taikai.

Šiandien sekretoriaus pareiškimas lietė tik vokiečių-lenkų sieną. Jis yra pasiruošęs pasiūlyti palikti vokiečiams Ruhr sritį, bet nori leisti Europos tautos tvarkyti svarbiausias pramonės ir maisto sritis. Marshall pabrėžė, kad nauja Europa privalo būti geresnė už buvusiąją, sienų klausimas turi būti gerai išspręstas.

DAVID LILIENTHAL PATVIRTINTAS ATOMO KOMISIJOS VADOVYBĖN

Kabinetas svarstė krašto ūkio reikalus, ekonomistai pataria mažinti prekių kainas

WASHINGTON, D. C., bal. 9 d. — Senatas šiandien patvirtino David E. Lilienthal atomo energijos komisijos pirmininko pareiškimus.

Už Lilienthalį buvo paduota 50 balsų, o prieš jį paduotas 31. Senatorius Vandenberg patarė patvirtinti prezidento parinktą kandidatą, o senatorius Taft priešinosi.

Senatas patvirtino ir kitus keturis atomo energijos komisijos narius.

KABINETAS SVARSTĖ KAINŲ REIKALUS

Prezidentas Trumanas šiandien sukvietė kabineto narius, kad aptartų prekių kainas.

Susirinkusius informavo dr. Nourse, kuris studijavo produkcijos kainas ir turi žinių apie dabartinę pramonės būklę. Jokių nutarimų neprieita, bet sekretoriai svarstė visą eilę klausimų.

Manoma, kad sekančiame posėdyje šiuo reikalu bus padaryti keli svarbūs nutarimai.

ANGLIAKASIŲ ŠEIMOS GAUS PO \$1,000.00

Angliakasių fondo globėjai šiandien nutarė išmokėti kiekvieno Centralijoj žuvusio angliakasių šeimai po tūkstantį dolerių.

Dabartiniame fonde yra aštuoniolika milijonų dolerių, bet fondo pirmininkas John L. Lewis sako, kad fondas dar nėra pakankamai didelis.

Angliakasių unijos vadovybė nesirašys jokios sutarties, jeigu savininkai nesutiks mo-

kėti po 10 centų nuo tonos į angliakasių fondą.

Svarstys nusiginklavimo problemas

LAKE SUCCESS, N. Y., bal. 9 d. — Saugumo taryba šiandien sudarė penkių didžiųjų valstybių subkomisiją, kuri privalės svarstyti nusiginklavimo reikalus.

Kolumbijos atstovas pasiūlė penkias didžiąsias valstybes, nes tikrai jos ir galinčios šį reikalą išrišti.

J. A. V. atstovas Johnson pasiūlymą, jis nori, kad visos valstybės galėtų išsistarti šiuo reikalu, bet dauguma parėmė Kolumbijos pasiūlymą.

Dėl moters — 61 neteko gyvybės

CASABLANCA, Afrika, bal. 9 d. — Vakar senegališkas kareivis susiginėjo su prostitute ir pradėjo ją mušti. Marokiečiai užtarė moterį ir užmušė kareivį.

Užmušto draugai pranešė senegališčių garnizonui, kuris su peiliais ir kulkosvaizdžiais išėjo į gatvę, užmušė 61 ir sužeidė 119. Daugiausia žuvo morokiečių.

— Argentinos korespondentai praneša, kad šiomis dienomis vyks sprendžiamas mūšis tarp diktatoriaus Morinigo ir sukiliųjų karo jėgų.

Upėn Ikrītės Autobusas

Aštuoni žmonės žuvo ir 10 buvo sužeisti, kai busas atsimušė į trokš, o po to nusirito į Duwamish upę netoli nuo Seattle, Wash.

Pardavė turkams 500 lėktuvų

LONDONAS, bal. 9 d. — Britų laikraščiai skelbia, kad valdžia pardavė Turkijai 500 karo lėktuvų.

Buvę britų armijos lakūnai grupėmis skrisdina lėktuvus į Turkiją. Tvirtinama, kad nutarimas parduoti lėktuvus yra surištas su prezidento Trumano kalba teikti pagalbą Graikijai ir Turkijai.

“Reuters” pastebi, kad turkai pirkto tuos lėktuvus, kuriuos britų karo vadovybė skaito pasenusiais.

Karalius vadovaus graikų kovoms

ATĖNAI, Graikija, bal. 9 d. — Naujas graikų karalius Pavilas rengiasi vadovauti kovoms, kurios dar šią savaitę bus pradėtos prieš komunistus.

Karavomenės štabas jau paruošė planus plačiam puolimui, kad galėtų likviduoti visus svarbesnius partizanų centrus.

Valdžia jau turi didoką modernių ginklų skaičių. Jeigu karo veiksmai pavyks, tai krašte gali būti atstatyta taika.

— Milijonierius H. R. Cullen labdarybės tikslams išdalino 160 milijonų dolerių. Be to, jis dar gavo 200,000 laiškų, kuriuose prašoma pagalbos. Visus šiuos laiškus liepė sudėginti, nes sekretorius užtrukų 10 metų, kol visus atsakyti.

Albanijos byla eina teisman

LAKE SUCCESS, N. Y., bal. 9 d. — Saugumo taryba šiandien nutarė Albanijos bylą persiūsti į tarptautinį teismą.

Didelė saugumo tarybos dauguma pasmerkė Albaniją, bet Gromyko vetavo nutarimą ir neleido tarybai spręsti.

Šios dienos posėdyje Gromyko nebalsavo, kai buvo svarstomas reikalas šią bylą persiūsti teismui. Nebalsavo ir “nepriklausomos” Lenkijos atstovas.

TRUMANO KALBA SUKELĖ VILČIŲ PABALČIO GYVENTOJŲ TARPE

Lietuvoj, Estijoj ir Latvijoj veikia “Miško broliai”, estams vadovauja adm. Pitka

ROMA, Italija, bal. 9 d. — Paskutinė prezidento Trumano kalba, kurioje jis pasižadėjo teikti pagalbą demokratijai sukėlė didelių vilčių Pabalčio krašto gyventojų tarpe, praneša “Herald American” korespondentas Wiegand.

Nors rusai daugelį sušaudė, o dar daugiau išsiuntė į koncentracijos stovyklas, lietuviai, estai ir latviai tebetęsia kovą prieš okupantus, sako šveicarijā pasiekusios žinios.

Estai priešinosi RUSAMS ORGANIZUOTAI Didžiausias pasipriešinimo centras sovietų okupacijai yra Estijoje, sako šveicarų dienraštis “Die Tat”.

Vos tikrai Pabalčio kraštus pasiekė Trumano kalbos tekstas, tuojau pasipriešinimas smarkiai sustiprėjo.

Patirta, kad Pabalčio miškuose organizuotai veikia “miškų broliai”, kurie okupantams suduoda nepaprastai skaudžius smūgius. “Miško broliai” ardo sovietų susisiekimą ir žudo karininkus.

ADM. PITKA VADOVAUJA ESTŲ JUDEJIMUI Pranešama, kad estų pogrindžio judėjimui vadovauja adm. Pitka, kuris ir anksčiau priešinosi invazoriams.

Kai Stalinas susitarė su Hitleriu dėl Pabalčio ir Raudonoji Armija pradėjo veržtis į Estiją, adm. Pitka tada griežtai pasipriešino rusams.

1941 metais, kai prasidėjo sovietų-vokiečių karas, adm. Pitka taip pat vedė kovą prieš rusus. Jo vadovybė buvo išlaisvintas Revelis.

MISKAI — RUSAMS ŠIRSIŲ LIZDAI Lietuvos, Latvijos ir Estijos miškai rusams yra tikri širšių lizdai, jie negali prie miškų prisitarti.

— Valstybės departamentas kreipėsi į UNRRA, kad padėtų išlaisvinti komunistų pagrobtus du Amerikos karininkus.

— Vakar Kūboje įvyko rimtų susirėmimų tarp komunistų ir darbininkų unijos atstovų.

— Valstybės departamentas kreipėsi į UNRRA, kad padėtų išlaisvinti komunistų pagrobtus du Amerikos karininkus.

LIETUVOJ SKIRIA AGITATORIUS PRIE ATSKIRŲ GYVENAMŲ NAMŲ

Linkuvon pasiūstiems agronomams liepia padėti naujakuriams ir vesti jų tarpe propagandą

(“Naujienų” korespondento pranešimas iš Europos)

Kaune perduota eksploatacijai antroji automatinės telefonų stoties eilė, turinti tūkstantį taškų. Montuojant stotį, vyr. technikas Balzarevičius ir inžinierius Dovidavičius sulitavo daugiau kaip 30,000 detalių. — praneša kompartijos laikraštis “Tiesa”.

KAUNE prieš dvejus metus buvo įsteigta nauja mokslo įstaiga — finansų technikumai. Šiomis dienomis jis išleido savo pirmąją laidą. Technikumai parengė 67 finansų darbuotojus, paskirtus dirbti apskričių finansų skyriuose, taupomose kasose ir valstybinio draudimo įstaigose.

KAUNE operos ir baleto kolektyvas, vadovaujant nusipelnusiam balet-meisteriui E. Kelbauskui, atnaujino Minkaus baleto “Don Kichotas” pastatymą. Po eilės šio baleto spektaklių Kaune, jis bus parodytas Vilniaus publikai.

VAIČIUKONIS SUDARĖ PROJEKTĄ BIRŽAMS ATSTATYTI

BIRŽŲ miesto rekonstrukcijos projektą sudarė architektas Vaičiukonis.

Miesto centrą sudarys plati aikštė su puošniais apskrities įstaigų pastatais.

Gatvės bus gausiai apželdintos, eilėje vietų numatyta įrengti skverai ir darželiai...

PATVIRTINO LINKUVOS STOTIES PLANUS

LINKUVOS MTS (Mašinių Traktorių Stotiai) rengiantis pavasario sėjai, Lietuvos TSR žemdirbystės Ministerija patvirtino Joniškėlio laukų bandymų stoties šefavimo planą.

Ši bandymų stotis jau patikrino Linkuvos MTS atskaitomybę, traktorių bei žemės ūkio inventoriaus remonto eigą ir turimus seklių išteklius.

Kadangi Linkuvos MTS neturi agronominio personalo, todėl jai bus padedama ir agronominėmis jėgomis. Pasiūsti agronomai padės sudarinėti sutartis laukų darbams, sudarys darbų planą naujakurių ir valstiečių ūkiuose bei ves plačią agropropagandą valstiečių tarpe. Tikslu sudaryti stotyje tvirtą pašarų bazę, bandymų stotis pasiėmė įsipareigojimą padėti MTS įvesti žaliuosius plotus...

PAPEIKĖ PAKRUOJAUS IR KURŠENŲ DIREKTORIUS

ŠIAULIŲ apskrities vykdamosis komitetas (pirmininkas P. Variakojis) praneša, kad už apsilėidimą Pakruojos ir Kuršėnų MTS direktoriaus pareikšti griežti papeikimai.

“TIESA” (kovo 4 d.) deda pranešimą apie traktorių remonto eigą žemdirbystės Ministerijos MTS. Grafoje “Ivykdy-

ta rudens-žiemos remonto %” stovi brukšniai ties šių MTS pavadinimais: Kybartų, Lukšto, Vabalninko, Žarėnų, Ignalinos, Plokščių, Sintautų, Batakių, Gižų, Pakruojaus, Linkuvos. Prie Pakruojaus ir Linkuvos pažymėta, kad traktorių remonto planų iš viso neturi...

Iš ŠIAULIŲ pranešama, kad rinkimams praėjus, agitatoriai bus pritvirtinti prie atskirų namų, kad vestų agitaciją tarp neorganizuotų gyventojų...

J. J.

Wallace kalba apie karo pavojų

LONDONAS, bal. 9 d. — Prezidento Trumano nutarimas teikti pagalbą Graikijai ir Turkijai veda prie karo, šiandien pareiškė Henry Wallace.

Wallace bijo važiuoti į Rusiją, kad tatai neišsuktų nepasitikėjimo abiejuose pusėse. Jis sako, kad gen. Charles de Gaulle nutarimas grįžti politikon yra glaudžiai susijęs su prezidento Trumano nauja politikos kryptimi.

— Kiniečių spauda praneša, kad pasitarimai Daireno uostui perduoti užsikirto. Kinijos ir Sovietų Sąjungos atstovai tarėsi tris dienas, bet nesutarė.

— Prancūzų valdžia nutarė šaukti karo tarnybon 1947 klase, neramumai kolonijose verčia valdžią imtis šių žingsnių.

— Joseph E. Johnson, valstybės departamento pareigūnas, vakar pareiškė, kad sovietų Rusija neleidžia Jungtinėms Tautoms sudaryti tarptautinės jėgos taikai saugoti.

— Kinijos valdžia nesitenkins 15% reparacijų iš Japonijos.

Vėliausios Naujienos

— Kai sekretorius Marshall baigė kalbą ministerių konferencijoj, Molotovas tuojau pašoko ir pareiškė, kad Potsdamo konferencijoj jau buvo galutinai aptartos vokiečių ir lenkų sienos. Tada sekretorius Marshall perskaitė paties Stalino žodžius, sienos reikalais pasakytus Potsdamo konferencijoj. Molotovas buvo priverstas atsiimti savo pareiškimą.

— Ministeris Bevin pareiškė, kad po pirmojo pasaulio karo lenkų sienos buvo nustumtos per toli į rytus, o dabar jas stengiasi nustumti toli į vakarus. Bevin priminė Molotovui, kad lenkų sienos dar nenustatytos ir patarė nestumti jų į vakarus, kad neužtrauktų vokiečių neapykantą.

— Jungtinių Tautų sekretorius Lie pasiūtė asmenišką savo atstovą į Graikiją. Pasirodo, kad jo pasiūsti patarėjai yra pro-sovietiški, daugelis jais skundžiasi. Asmeniškais įgaliotinis ištirs visą reikalą.

— Policija vakar atėjo į kino studiją ir suėmė Frank Sinatra, kuris dienos metu sumušė laikraštinką. Jis privalėjo padėti \$500.00 užstatą.

— Pasitarimai telefonistų streikui baigti nedavė teigiamų rezultatų.

LIETUVIŲ RĀTELIAI

PO RINKIMŲ DIENOS

LIETUVIAI DEMOKRATAI DĒKOJA BALSUOTOJAMS

Politikos žinovai netikėjo, kad kandidatas Kennelly laimės tokiu dideliu skaičium balsų. Tačiau nebuvo numatyta, kad aldermonas Egan laimės 13-tam Warde, arba kad prityręs lietuvių draugas, aldermonas Hartnett, pralaimės 12-tam Warde. Jei dar 76 lietuviai būtų balsavę už poną Hartnett, jis būtų buvęs išrinktas.

Kai laimėjimas atsitinka su tokiu mažu skaičium balsų, tai parodo svarbumą lietuvių bal-

su. Tada kiekvienas balsas turi daug reikšmės. Mūsų tautiečiai, balsuodami vieningai, gali turėti daug autoritetą. Kurie nevertuoja tos privilegijos, neturi teisės vėliau skųstis, kad valdžia nėra tinkama.

Demokratų Lyga Cook Countyje dėkoja visiems piliečiams, kurie balsavo rinkimų dienų. Visiems malonu žinoti, kad ponas Kennelly turės progą įvykdyti jo planus pagerinimui Chicagos.

— Kon.

NEPAPRĀSTAS VAIZDAS PRIE WESTERN ELECTRIC ĮMONĖS

CICERO. — Pirmadienio rytą apie 7 valandą ramu prie Western Electric kompanijos įmonės. Dirbantieji eina kurkam priklauso.

Bet prieš aštuntą valandą visas pasikeičia. Įėjimo vietas apstoja jaunos merginos, nešančios iškabas ir maršuojančios ratu.

Vieni eina vidun į įmonę, kiti stovi lauke.

Pirmą dieną dirbančių buvo gera pusė. Antrą dieną, t.y. antradienį, tas pats vaizdas. Vieni kitų klausia, kodėl mes nekas pasikeičia. Įėjimo vietas apstoja jaunos merginos, nešančios iškabas ir maršuojančios ratu.

Streikuojantiems simpatija? Neaišku. — Darbininkas.

JŪSŲ NEPAISOM, BET PRAŠOM Į SVEČIUS

Praėjusį antradienį, Naujienų No. 83-me, tilpo žinia antraste: Iš žagariečių klubo. Parašė ją oficialus klubo korespondentas.

Tarp kitko joje sakoma: "Korespondencijų buvo keturios ir visos reikalavo aukų. Nutarta vieną po kitai padėti ant stalo. Klubas tik savim ir savo nariams rūpinasi."

Bet tuoj po to pranešama, kad žagariečių klubas rengia vakarą ateinantį sekmadienį ir visuomenė yra kviečiama vakare dalyvauti ir linksmai laiką praleisti.

Vadinasi, jūs nepaisom, bet kviečiam jus mūsų parengimą paremti.

Nejaugi visi žagariečiai yra tokie stačiojai? Aišku, kad ne. Bet žagariečių klubas pateko

keblion padėtin: jo vadovybėje įsigalėjo komunistų įtaka. Štai kodėl klubo atstovų nematyti Chicagos Lietuvių Tarybos konferencijose, ne Bendro Lietuvių Fondo pasitarimuose, štai kodėl klubas neskiria ne vieno dolerio Lietuvos vadavimo arba lietuvių tremtinių šelpimo reikalams; net prie našlaičių šelpimo neprisiđėjo.

Bet viešai pasakyti, kad klubas nenori nė Lietuvos gelbėti, nė tremtinių šelpiti, neparanku. Be to, Washingtonas tyrinėja komunistines įtakas krašte. Ot ir galvosukis korespondentui, kaip išaiškinti klubo laikyseną.

Jis ir kalba: mes, žagariečių klubas, rūpinamės tik savim, o jūs, publika, paremkite mūsų darbą.

— Laikraščius skaitas.

SENO PETRO SENI IR NAUJI RĒMĒJAI

M. Poliakai, 6425 S. Ashland ave., yra seni Naujienų skaitytojai ir rĒmĒjai. Pirmiau užlaikė tavernos biznį Brighton Parko kolonijoje, prie Campbell ave. ir 42 st. Dabar nusipirko nuosavą namą aukščiausi minėtą adresu ir tavernos biznį.

Pp. Poliakai užlaiko taverną gražiai išpuoštą ir laiko didelį pasirinkimą geros rūšies degtinės, vyno, alaus ir teikiama malonus patarnavimas visiems.

Jie yra seni Naujienų skaitytojai ir rĒmĒjai ir Chicagos Lietuvių Draugijos nariai. Pašaukė Seną Petrą ir atsinaujino Naujienas.

Mrs. D. Kėtvirtis, 2543 W. 15th St., nuosavame name užlaiko tavern biznį kartu su sūnumi, kur visados randasi didelis pasirinkimas degtinės, vyno, alaus ir teikiama malonus patarnavimas visiems.

Mrs. D. Kėtvirtis yra liūdesyje, kad jos mylimas gyvenimo draugas, vyras, mirė po sunkios ir ilgos ligos prieš porą mėnesių.

Atsinaujino Naujienas.

Mrs. Ona Doraitis, 10559 So. Edbrooke ave., sena Naujienų skaitytoja ir rĒmĒja, yra linksma. Pirmiau sirgus, dabar jau yra pasveikęs ir, be to, sūnus sugrįžo iš kariuomenės. Sūniui karo metais teko matyti daug vargo.

Mrs. O. Doraitis pašaukė Seną Petrą Naujienų telefonu ir atnaujino Naujienas savo gimnaziui Juozapui Piktūziui, 7133 So. Wentworth ave.

Yra pagirtinas poelgis ponios A. Doraitis; turėtų visi geros

SUSIRINKIMAI

SOUTH WEST LIET. DEMOKRATŲ klubo mėn. susirinkimas įvyks balandžio 10 d., 7:30 val. vakaro, svet. 6812 S. Washenaw Ave. Visi nariai ir svečiai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

—Kviečia Valdyba.

BALF CHICAGOS APSKRICIO svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 11 d., 7:30 val. vakaro, Liet. Vyčių patalpose, 2453 W. 47th St. Balf skyrių valdybų nariai prašomi dalyvauti šiame susirinkime. Bus išklaustyti pranešimai iš sudaryto vajui vesto komiteto.

Balf Apskričio Valdyba.

LIETUVIŲ KRAUČIŲ LOKALO 269 A. C. W. of A. susirinkimas įvyks penktadienį, balandžio 11 d. 7:30 val. vakaro, Amalgamated Centro name, 333 So. Ashland. Visų narių pareiga dalyvauti. —Valdyba.

valios tautiečiai pasekti ponios A. Doraitis pavyzdžiu ir užrašyti Naujienas savo giminėms ir draugams varduvų ar gimtadienių proga. O ir šiaip yra gera dovana užrašyti Naujienas.

A. Doraitis yra sena narė Chicagos Lietuvių Draugijos. Kai sirgo, tai gavo pašalpą iš draugijos ir tuomi yra patenkinta.

* * *

A. Sandaras, 4028 Brighton Park Pl., senas progresyvus, rimtas, draugiško būdo tautietis. Užsirašė Naujienas metams. Pirmiau pirkdavo ant kampo.

* * *

A. Stasiulis, 3267 S. Halsted St. Pp. A. W. Stasiuliai, tėvas su sūnumi, nuosavame name atidarė degtinės krautuvę ir taverną, kur yra didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus gerti stiklais prie baro arba neštis namo už prieinamas kainas.

Užsirašė Naujienas.

* * *

Visi, kurie nors kokį biznį darėte per mane — užsirašėte Naujienas, atsinaujinote Naujienas, davėte Velykų ar šiaip garsinimui per mane ir Naujienas, įsirašėte į Chicagos Lietuvių Draugiją, ar davėte nurodymus įrašyti į Draugiją — visiems esu širdingai dėkingas.

Reikalui priėjus rašykite laiškais arba šaukite telefonu Canal 8500.

Senas Petras

"NAUJENOS" — NEISSEMIAMAS ŽINYNIS IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Mirė balandžio 9 d., 4:00 v. ryto, 1947 m., sulaukęs 63-ju metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Gintiliškių km., Platelių parap. Tėsių apskr.

Paliko nuiludę: dvi dukterys: Olga ir Ona.

Priklausė prie Susivienijimo Lietuvių 56-tos kuopos ir West Pullman Liet. Civic Kl.

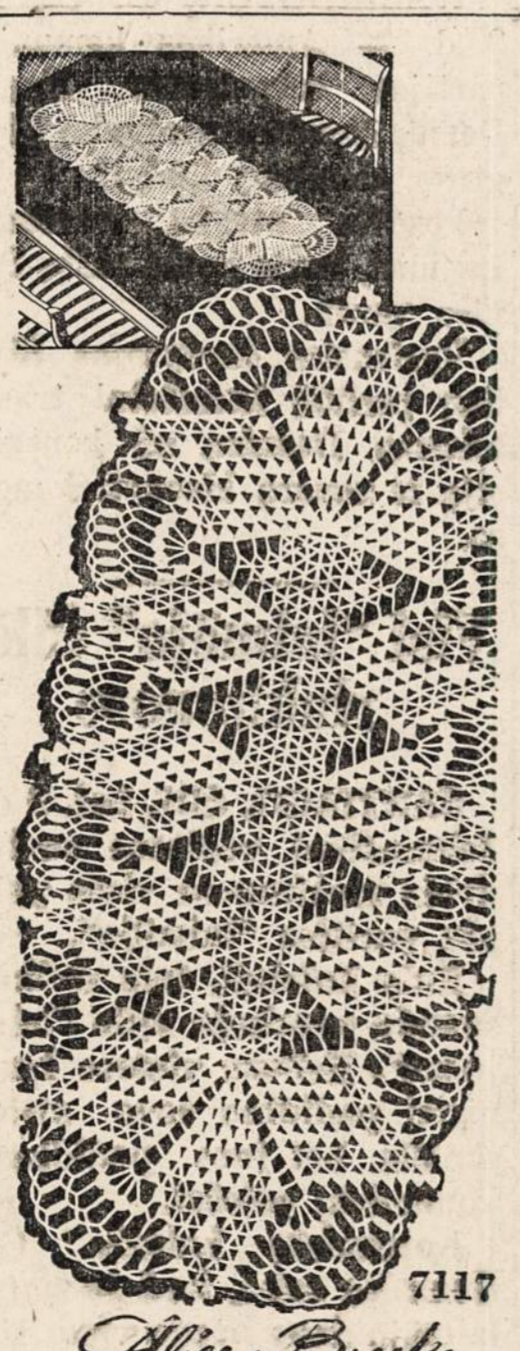
Kūnas pašarvotas A. Carlson kopl., 306 W. 119th St. Tėf. PULlman 0184. Laidotuvas įvyks šeštadienį, balandžio 12 d., 1:30 val. popiet.

Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Stanislovo Kaniavos giminės, draugai ir pažįstami nuosiđdziai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuiludę lieka: Dukterys, Olga ir Ona.

Laid. Direkt. A. Carlson, tel. PULlman 0184.

7117

Alice Brooks

KAINA 20c

7117—Mezginiai staltiesei, bufetui

NAUJENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. No. 7117

Čia įdedu 20c. ir prašau atsiųsti man aukščiausi pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

GYVAS PREZIDENTAS PAŠTO ŽENKLĒ

Amerikos Jungtinių Valstijų pašto ženklai, kurie nėra išleisti vienam ar kitam istoriniam įvykiui paminėti, yra pažymėti atvaizdais buvusių to krašto prezidentų, pradėdant Washington, baigiant Roosevelt. Bet, einant įstatymais, atvaizdai U. S. prezidentų pašto ženklams gali būti panaudoti tik tai jiems jau mirus.

Prieš karą Lietuvoj ir kituose kraštuose tokio įstatymo nebuvo ir dėlto pašto ženklai buvo leidžiami su prezidentų arba šiaip žymių valstybės vyrų atvaizdais, jiems dar gyvenant. Tokiu būdu savo atvaizdus pašto ženkluose yra matę pirmasis Lietuvos prezidentas A. Smetona, antrasis — A. Stulginskis ir trečiasis — dr. K. Grinius. Be jų, pašto ženkluose savo atvaizdus yra matę ir visa eilė kitų žymių Lietuvos vyrų ir moterų rašytojų, poetų, kovotojų už Lietuvos laisvę ir vėliau valstybės vairotojų.

Iš buvusių Lietuvos prezidentų tebėra gyvas tik trečiasis prezidentas — dr. K. Grinius. Pirmasis (A. Smetona), kaip žinome, tragiskai žuvo gaisre Cleveland, Ohio. Antrasis (A. Stulginskis) buvo bolshevikų išvarytas į Sibirą ir ten nukankintas.

★

Lietuvos ir kitų kraštų pašto ženklų parodoj, kuri įvyks L. Vycių Salėj, 2453 W. 47th St. tarpe kitų bus vienas įdomus skyrius, pavadintas Famous Lithuanians, kuriame bus sudėti 16-ka žymių Lietuvos vyrų ir moterų, pasižymėjusių kovose su carinėmis Rusijos priespauda. Jų tarpe randasi ir dr. K. Grinius, kuris dabar yra atvykęs į Chicago ir čia darbuojas atgavimui Lietuvai laisvės.

Svarbu visiems veikėjams!

Šiandien 8-tą val. vakaro, Dariaus-Girėno didžiojo salėje, 4416 S. Western Avenue, šaukiamas Chicagos lietuvių susirinkimas.

Susirinkime turėtų dalyvauti:

1. Balf'o skyrių valdybos;
2. Visų Chicagos Lietuvių organizacijų, parapijų komitetų bei valdybų po keletą narių;
3. Visi naujai atvykusieji tremtiniai;
4. Pavieni veikėjai, klebonai, profesionalai (gydytojai, advokatai, biznieriai ir kt.);
5. Taip pat kviečiami visi Chicagos lietuviai, kurie nori prisidėti prie Balf'o vajeaus.

Susirinkime bus aptarti Balf'o vajeaus reikalai. Ištieskime ranką kenčiantiems tremtiniams!

Balf'o Vajeaus Komitetas.

Gavo Algų Pakėlimą Po 13c. Valandai

PEORIA. — Caterpillar Tractor Co. darbininkai gavo pakėlimą algų vidutiniškai po 13 centų valandai.

PADEKAVONĒ

RAYMOND MAZEIKA

Mirė balandžio 4 d., ir palaidotas tapo balandžio 8 d., o dabar ilsis šv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutiles ir negalėdamas atsikelti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailėdami jo prasišalimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausia padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms ir suteikusiems va'nikus, draugams. Dėkojame mūsų dvasiškam tėvui, kun. Kleb. Martinkui, kuris atlikę išpūdimąs pamaldas už jo sielą, dėkojame garboniui Radvičiui, kuris savų geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžinatą, o mums palengvino perkelti nuiludimą ir rūpesčius, dėkojame grabnešiams, giminėms, draugams ir pagalcis dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau mūsų mylimas, Raymondai sakome: išėkis šaltoj žemeje.

Nuiludę lieka: žmona ir Broliai.

Bronislava Josen-Jasinskas

po tėvais Misewicz, 6530 S. Bell Ave.

Mirė balandžio 8 d. 1:00 P. M. 1947 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Chicago, Ill. Paliko nuiludę: vyras Mykolas, tėvė: Augustas Misewicz, ketis iš Grinkiškių, dvi seserys: Harriet Fritzer, jos vyras Herman ir jų sūnus Wayne, Laura Misewicz, du broliai: Vladislovas, jo žmona Lucille ir jų sūnus Ronald; Vincentas, jo žmona Marie, jų sūnus Kenneth, 5 pusseserės: Bertha Chap, Stella Mehmel Ann Highes, Helen Lorenz, Nellie Brezinskas ir jų sėmynos, svogeris Juozapas Jasinskas, jo žmona Vincenta ir jų sėma ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė prie šv. Rasto tyrinėtojų, Kūnas pašarvotas John F. Eudeikiu koplyčioje, 4605 S. Hermitage ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 12 d. 1:30 P. M. iš koplyčios į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Bronislavos Josen-Jasinskas giminės, draugai ir pažįstami nuosiđdziai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuiludę lieka:

VYRAS, SESERYS, BROLIAI, PUSSESERES IR JŪ SĒMYNOS

Laidotuvų direktorius John F. Eudeikis, tel. Yards 1741

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT: — Balf 3-čio skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvėje. Dražužiai, avalynė, maistas ir tt. ir pinigines aukos Balf intencijai primamos kasdien, Radus krautuvėje uždaryta, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA.

NORTH SIDE.—Balf 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, kuočiau maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-os val. vakaro. Sandėlis — Seserų namas, 1641 Wabansia Ave.

Balf 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekanciose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti, —pašaukite LAFayette 8617, o Mr Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

★

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VIŠOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĒSIO VALANDOJ

Šaukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 LITUANICA Ave. YARDS 1138-1139

Ties kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIASIA IR DIDZIAUSIA LAIDŪJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VIŠOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
★
TURIME KOPLYČIAS VIŠOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)

3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SŪNUS

TEL: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10556 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

URBA

Gėles Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.

GĒLININKAS

4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 6876

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garšinas: "NAUJENOSE"

Kanados Lietuvių Žinios

TRUMPAI APIE VISKĄ

Socialistų pasilinksminimas

TORONTO, Kanada. — Balandžio 26 d., šeštadienį, 7:30 vakaro, 404 Bathurst st., Ukrainų apatinėje salėje įvyks CCS pasilinksminimas — sezono užbaigtuvės. Čia bus šokiai, užkandžiai ir gera muzika.

Socialistai dirba ne tik Lietuvos išlaisvinimo reikalams, bet ir šios šalies darbo žmonių būvio pagerinimui, todėl visų Toronto lietuvių ir iš apylinkės prašome socialistų parengimą paremti ir atsilankymu.

Klaidos atitaisymas

Vasario 16-tos minėjime buvo renkamos aukos. Rinkėjai, besukalbėdami užrašyti aukotojų vardus ir pavardes ir aukų sumą, padarė klaidą. Tautietis Stasiūnas Lietuvos vadavimo reikalams vasario 16 d. minėjime aukėjo \$5, o ne du, kaip buvo sąrašo skelbiama. Tautietis Stasiūno už klaidą komitetas atsiprašo.

Amerikos Lietuvių Tarybai aukos plaukia

Kai kurie veikėjai yra paėmę aukų lapus rinkimui aukų po namus. Toronto lietuviai gausiai aukoja Lietuvos išlaisvinimui. Visos tautos išlaisvinimas yra svarbiausias darbas.

Aukų rinkliavoje po namus, privačius tautiečius pirmoji eilėje pasižymi energingai dirbęs Antanas Čirūnas, kuris toli prašoko už kitus aukų rinkėdus. Antroje vietoje eina Ona Indrelienė, trečioje J. Novogrodskas. Kiek yra surinkę kitų aukų rinkėjai, — žinių nėra. Šiaip ar taip, o Toronto lietuviai savo kvotą išpildys su kauptu. Aukotojų pavardės bus paskelbtos spaudoje, pažymėjimai išduoti visiems tiems, kurie aukuoja \$10 ar daugiau, kai tik komiteto pirmininkas pažymėjimus pasirašys.

Vajus už geresnę senatvės pensiją

Kanados CCF (socialistų) partijos pastangomis po visą Kanadą yra renkami parašai po peticija senatvės pensiją pagerinti ta prasme, kad pensininkų ar pensininkei senatvės amžius būtų numažintas nuo 70 metų iki 65 ir kad pati pensija būtų padidinta iki \$50 mėnesį. Tai yra žmoniškas reikalavimas. Kiekvienas pilietis po ta peticija turėtų pasirašyti. Peticiją socialistų vadas M. J. Coldwell įteiks dar šiai parlamento sesijai.

CCF lietuvių skyriaus susirinkimas

Mėnesinis narių ir simpatikų susirinkimas įvyks balandžio 11 d. penktadienį vakare, 8 val. draugų Mankių namuose (213 Sunnyside Ave.). Susirinkimas įvyksta penktadienį, nes reguliariame sekmadienįje pasitaikė Velykos. Dalyvaukime visi nariai, būkime punktualiai ir socialinio darbo rėmėjus.

Kalbės per radiją

Balandžio 21 d. kalbės Ontario CCF vadas E. B. Jalliffe. Jo kalba bus girdima iš CBL stoties 10:30 vakare. Jo kalbos verta paklausyti.

Gegužės Pirmoji

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiame, Toronto ir priemiesčių socialistų skyriai minės gegužės pirmąją ketvirtadienį, gegužės 1 d., 8:15 val. vakaro "Central Technical School" auditorijoje, kansas Harbord ir Pippincott gatvių.

Visais atžvilgiais lietuviams lengvai pasiekama vieta. Vyriausiasis kalbėtojas bus pirmas socialistinės Saskatchewano valdžios premjeras T. C. Douglas, paprastai darbininkų vadina-

mas "Tommy". Kas Tommy girdėjo kalbant, to jokie reikalai nesutrukdys ir vėl jo kalbos paklausyti.

Saskatchewanos socialistinės valdžios premjeras yra kalbėjęs lietuvių socialistų masinėse pralabose 1940 m. pirmą kartą, dalyvaujant buv. "N. Gadyneš" red. drg. J. V. Stilsonui. Gegužės pirmą būkime visi ir kitiems pasakykime apie tas pralabas.

Britų imperijos socialistų konferencija Kanadoje

Britų dominijų socialistų konferencija įvyks rugsėjo 1 d. Regina, Sask., Kanadoje. Joje dalyvaus Pietų Afrikos, Australijos, New Zealand, Anglijos ir Kanados socialistų partijos.

Regina, Sask., yra darbo žmonių kooperavimo lopšys. Čia gimė CCF Partija, čia Saskatchewano žmonės absoliučia dauguma balsų išrinko CCF į valdžią, čia neįtikėtinos darbo žmonių nauda daromos reformos. Čia įvyksta reikšminga konferencija. Žodžiu, visų biednųjų ir turtingųjų akys nukreiptos į tą provinciją. Kas įdomiausia, kad į socialistinę visuomenę pirmieji eina ūkininkai, o ne darbininkai. Daugiau apie Sask. kitą kartą. — J. N.

Laiškas iš Lietuvos

Laišką gavo Paul Atkinson, 6244 W. North Avenue, Chicago, Ill.

Vasario 2 d. 1947 m. rašytas laiškas Jums, gerbiamas broliuk ir broliene, taip pat visai Jūsų šeimai.

Sveikinu visus vienu kartu ir linkiu kodagausia laimingos ateities.

Linksma žinoti, kad dar gyvi visi esate. Ir mes visi broliai esame gyvi ir sveiki, tik aš viena likau našlė. Liūdnas mano gyvenimas be vyro. Ir sveikatos netekau, dirbti nebegaliu, dažnai sergu.

Gyvenu pas vyro broį. Nors ir geras jis, bet vis ne savo gyvenimas. Tačiau ką padarysi: gal man toks likimas buvo skirtas.

Gerbiamas broliuk, turėčiau daug ką parašyti, bet nežinau, ar paimsit mano laišką.

Ir Antanukas jau didelis vyras, kaip tėvelis užaugo. Ir mamytė dar gyva.

Siunčiu linkėjimus visiems. Studiev, likit sveiki. Ir mes pasiliekam atsiveikine. Lauksim Jūsų atsakymo.

— Ona Garbužienė.

"NAUJIENOS"—Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė.

Kuomet yra cocktail laikas New Yorke, jūs galite būti TIKRAS, kad tai yra tikras laikas rytojaus pusryčiams

Melbourne, Australia *

* Pavyzdžiui, kuomet bus 5 val. ryto, bal. 21, U. S. Rytniu Standard Laiku, tai bus 8 val. vakaro, bal. 22 d. Melbourne, Australija.

Seagram's Geriausia Amerikos Degtinė

Kuomet yra cocktail laikas bile kur pasaulyje, jūs galite būti TIKRAS, kad tai yra tikras laikas pareikalauti

Seagram's Seven Crown

Prašyk Seagram's ir būk TIKRAS... Prieš-Karine Rūšimi

BLENDED WHISKEY Seagram's 7 Crown. 65% Grain Neutral Spirits. 86.8 Proof. Seagram-Distillers Corporation, Chrysler Building, New York

Pittsburgh'o Naujienos

Balandžio 4 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė Petro Pivarono, Amerikos Lietuvių Tarybos vice-prezidento žmonos Bertos Pivaronienės motina, Rozalija Pažereckienė, sulaukus 70 metų su viršum amžiaus. Laikė Velykų švenčių velionė Pažereckienė buvo pašarvota Adomo Marčiulaičio koplyčioje, kad galėtų atsiveikinti su ja jos Pittsburgho draugai, kurių ji turėjo gana daug ne tik kaip Pivaronų šeimos narę, bet ir kaip viena iš senųjų Pittsburgho lietuvių gyventojų. Velionė Rozalija Pažereckienė buvo viena iš tų, kuri mokėjo savo dukterį išauklėti gražioje lietuviškoje dvasioje ir pati visada būti arti prie lietuviško veikimo, nes "senukės" iki savo ligai mažai kada apleisdavo kokį lietuvišką parengimą. Jei tik Pivaronai kur važiuodavo į kokį parengimą, tai ir "senukės" niekada nelikdavo namie, — visada važiuodavo, nepaisydama nei seno amžiaus, nei mažėjančios sveikatos.

"Senukės" paskutinis lietuviško parengimo lankymas buvo "Sandaros" bankietas, kada lankėsi Pittsburghe Dr. Dagsys ir Elena Devienienė. Jau praeitame Lietuvos nepriklausomybės minėjime "senukės" nesimatė, nes ji ligos buvo paguldėta į lovą, iš kurios jau daugiau nesikėlė. Nors "senukės" draugai džiaugėsi, kad ji yra nugalėjusi plaučių uždegimo ligą ir jau sveiksta, tačiau velionėi sveikstant iš vienos ligos prisimetė kita, kuri "senukę" amžinai paguldė.

Velionė Pažereckienė mėgdavo skaityti lietuviškus laikraščius ir, tur būt, nesuklysiu pasakyti, kad senukei daug kreditu priklauso ir dėl gerb. Pivaronienės tokios didelės ir nuosirdžios darbuotės lietuviškame veikime, nes ji savo dukteriai padėdavo namus prižiūrėti ir sudarydavo palankesnes aplinkybes išeiti ir dirbti, jau nekaltant apie patarimus, kuriais ji dalydavoši su savo dukteria.

Nors Rozalija Pažereckienė buvo viena iš senųjų Pittsburgho lietuvių, tačiau paskutinis jos pageidavimas buvo tai amžinai kelionei, prie kurios ji jau ruošėsi, kad ji būtų palaidota Chicagoje, — tenai, kur jos sūnus ir kiti jos šeimos nariai yra palaidoti. Jos dukteriai ištekęs už Petro Pivadono, ir kartu gyvenant Pivaronų šeimoje, jai teko gyventi Chicagoje, pamilti Chicago ir tenai amžinai pasilikti...

Gerb. Pivaronai apsiūžo pilnai išpildyti "senukės" paskutinį pageidavimą, nepaisydami jokių kliūčių bei neparankumų. Pirmadienį, balandžio 7 dieną, "senukę" Rozalija Pažereckienė iš Marčiulaičio koplyčios, dalyvaujant gražiam būreliui artimų Pivarono šeimos draugų buvo išvežta traukiniu į Chicago palaidoti. Kiek teko patirti, tai "senukę" bus pašarvota Chicagoje Petkaus koplyčioje.

Tur būt, ilgai ilgai Rozalijos Pažereckienės gražioji atmintis ne tik kaip geros ir pavyzdingos motinos, bet ir kaip geros lietuviškos nebu užmiršta tarp tų, kurie ją pažino. Nes jos dukterė Berta Pivaronienė jau yra gimusi šioje šalyje, bet ji ne tik gražiai lietuviškai kalba ir rašo, o ir Pivaronų dukrelė bei sūnus, kurie augdami daugiausiai buvo "senukės" priežiūroje, taip pat gražiai lietuviškai kalba. "Senukė" didžiulio dėkingumo, kad ir jos anukai moka lietuviškai.

Šiuo reikiu gilia užuojauta Pivaronų šeimai šioje liūdnamo valandoje, netekus šeimos nario, ir lai bus lengva šios šalies žemele Rozalijai Pažereckienei. — S. Bakanas

Taip Tai Juos Sulietuvins

Mano kaimynas gavo laišką iš Lietuvos. Kas tame laiške parašyta, nesvarbu. Mano dėmesį atkreipė to laiško vokas, pusiau perbrėžtas su plunksna.

Kairėje voko pusėje parašyta į Ameriką antrašas lietuviškom raidėm ir apačioj pažymėta: "Šiaurinė Amerika". Dešinėje voko pusėje antrašas parašytas rusų raidėm ir apačioj pažymėta: "Južnaja Amerika". Na, sakysime, kad rašėjas savotiškai patvarkė ant vieno laiško du antrašus. Bet antspaudų žymės rodo ant lietuviškai parašyto antrašo (Kaunas C. C. R.), o ant rusiško antrašo rusų raidėm (Kovno C. C. R.), ir ant kitos pusės laiško taip pat rusų raidėm antspaudas (Vilno C. C. R.). O mūsų lietuviški maskoliai sako, kad Lietuvoj lietuvių kalbos nerusifikuoja. J. T.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

PAIEŠKOJIMAS

Sidarai: Ona, Antanas, Jonas ir Alfonsas. Ona ir Jonas, rodos, gyveno Chicagoje, Antanas su Adolfu — Bostone.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašome kreiptis pas Mrs. Anna Lipnick, 3455 So. Lituania Ave., Chicago, Ill.

PAIEŠKOJIMAI

Jonas Gliudelis, dabar gyvenantis Vokietijoje, ieško savo mokslo draugo Stasio Navicko, kilusio iš Anykščių miestelio ir pono Sondos, kilusio iš Kauno ir dirbusio "Skalsoje". Taip pat ieško pažįstamų, kilusių iš "Klikūnų ir Rubikių kaimų, Anykščių valsčiaus. Ieškomieji atvažiuavę į Ameriką prieš daug metų.

Ieškomieji ar juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Jonas Gliudelis, Heidornstr. 9 A. IV St. Hannover. English zone in Germany.

Nikodemus Prišmantas, dabar gyvenantis Vokietijoje, ieško Amerikoje šių savo giminių:

- 1). Kazio Vaičiūlio, kilusio iš Tauragės apskrities, Vainuto valsč., Bikavėnų kaimo. Turinomis žiniomis gyvena Chicagoje, Jo žmona su dviem dukterim apie 1922 metus atostogavo Lietuvoje.
- 2). Izidorius Prišmantas, sūnus Juzės Bružaitės-Prišmantienės ieško Prano (?) Bružo, kilusio iš Tauragės apskr., Vainuto miestelio. Amerikon išvyko apie 1920 metais.
- 3). Ursulė Kuklieriūtė-Prišmantienė, dukterė Katarinos Gaščiuilūtės-Kuklierienės ieško Juozo Gaščiuilio, kilusio iš Vilkaviškio apskr., Gižų valsčiaus, Rūdos kaimo.

Ieškomieji ar juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Nikodemus Prišmantas. (13a) Bad Kissingen. Hotel "Bristol". Zimmer 21. Bayern. USA Zone in Germany, arba Vytautos Grikielis, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Nori susirašinėti

Jaunas lietuvis, dabar gyvenantis Vokietijoje, nori susirašinėti su Amerikos lietuviavietėmis, Gahma rašyti lietuviškai arba angliškai šiuo adresu: Antanas Balsys, Kempton Allg. Stiftskellerweg 9, USA Zone in Germany.

"Naujienos"—yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

ZELVIS & SON

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

Statom naujus namus ir taisom senus. Storam frontus, mūrų, cemento ir karpenderio darbus. Taisom stogus ir apkalam sardiniais. Apkainuojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas
5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
(Šaukite vakarais ir namus)
NORMAL 0060

14 šimtų 14

Įvairių juokų ir dainų knyga. Jeigu dar neskaitytė, tai reikalaukite. Kaina \$1.50.

Kita maža dainų knygelė. Kaina 50 centų.

Reikalaudami kreipkitės:
JUOZAS RATKUS
901 So. West 27th Ave.,
MIAMI 35, FLA.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

GARDEN CITY FLAT PAINT

Gardtone FLAT OIL PAINT
It's Washable

Nuplauna m. a. Alyvos malta. Užaugia su vienu sluoksniu. Plaunama, lengvai dedasi. Ilgai tvirtanti! 400 naujų 1947 sieninių popierių paterių pasirinkimų. GARDEN CITY DYLERIS RANDASI JUSU APYLINKĖJ

Garden City Paint & Varnish Co.
25th AND TROY STS.
CHICAGO 23, ILL.

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

Geriausia automatiška šiluma. Tik užstatykite thermostat ir Winkler stokeris užlaikys jus šiltai visą žiemą.

PILNAI AUTOMATIŠKAS TRANSMISSION
Tai yra ekstra jėga, kurios pagalba Winkler stokeris teiks jums patarnavimą per daug metų. Matykite jį demonstruojant. 3 metų garantija.

Dėl KATADŽIŲ WINKLER stokeriai — \$179.00 F. O. B. ir aukš. Winkler geriausi Oil Burneriai dėl bungalow, 2 flatų did. namų.

DYKAI APSILDYMO APŽIŪRĖJIMAS
Atvykite arba telefonukite dėl informacijų LAFAYETTE 3135

ARCHER STOKER SALES
Lietuvių įstaiga
4101 ARCHER AVE.

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomi nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniai taigi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

PLANINGAS TAUPYMAS VISADA MOKA GERUS DIVIDENDUS
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
Under U. S. Government supervision
2202 West Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. and Mgr.
PHONE CANAL 8887

UNIVERSAL Savings and Loan Association
1739 So. Halsted St. Tel. CANal 8500

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 1 pietų.

Subscription Rates: \$6.00 per year in Canada, \$6.00 per year outside of Chicago, \$6.00 per year in Chicago, 4c per copy. Uždarymo kainos: Chicagoje — paštu: Metams \$8.00, Pusė metų 4.00, Trims mėnesiams 2.00, Dvi mėnesiams 1.50, Vienam mėnesiui .75.

Apžvalga

WALLACE'Ų MISIJA

Amerikos "bendrakeivių" numylėtas Henry A. Wallace iškeliavo į Europą atlikti prakalbtą maršrutą Britanijoje, Skandinavijoje, Prancūzijoje. Nuvykęs į Londoną, jisai pasakė spaudos atstovams, kad prezidento Trumano sumanymas duoti pagalbą Graikijai ir Turkijai sudarys per ateinančius tris mėnesius tokią tarptautinę padėtį, kuri "gali priversti prie karo."

Maskvos Konferencija Eina Prie Galo

Keturis kartus valstybės sekretorius Marshallas įspėjo sovietų delegaciją Maskvos konferencijoje, kad ginčai, kurie gašina laiką ir neleidžia pasiekti susitarimo, turi pasiliauti, o jei ne, tai jisai vaziuosias namo. Konferencija praleido daugiau, kaip mėnesį laiko, nenuitarusi nė vieno svarbesnio klausimo, ir ją tęsti toliau vargiai yra kokia prasmė.

Vakar Keturių Didžiųjų atstovai turėjo pradėti svarstyti Vokietijos sienų klausimą. Kadangi nėra vilties, kad konferencija jį galės išspręsti lengviau, negu kitus dalykus, kurie buvo diskutuojami iki šiol, tai Marshallas pasiūlė sudaryti specialią komisiją tam klausimui studijuoti turint galvoje ne tik Vokietijos sienas, bet taip pat Lenkijos ateitį ir visos Europos reikalus.

Tokia komisija, aišku, negalės umai atlikti savo darbo. Jeigu amerikiečio pasiūlymą konferencija priims ir komisija bus paskirta, tai delegatams daugiau nebėliks nieko kita daryti, kaip pakuoti savo lagaminus ir pirkti bilietus kelionei namo. Spaudoje buvo iškelta mintis, kad "taikos konferencija" turėtų būti pertraukta bent trejetui mėnesių. Galimas daiktas, kad taip ir bus padaryta.

Konferencijos dalyvius tebesulaiko nuo išsiskirstymo tik tai baimė, kas bus toliau, jeigu jie turės prisipažinti, parvaziavę namo, kad Maskvoje nieko nenutarėta. Jeigu aiškiai bus parodyta visam pasauliui, kad karą laimėjusios valstybės nestengia susitarti dėl taikos, tai kas tada daryti? Atsakymo į šią klausimą, deja, neturi nė viena valdžia. Štai kame padėties tragedija.

Komunistas Nesako Savo Pavardės

JAV kongreso ne-amerikinės veiklos tyrinėjimo komitetas dar kartą pašaukė komunistų partijos sekretorių ateiti ir pasakyti, kokia yra jo tikroji pavardė. Jisai vadinasi "Eugene Dennis," bet komitetas patyrė, kad komunistų sekretorius pirmiau vartodavo bent pustuzinį kitokių vardų ir pavardžių.

Pirmesniame klausinėjime jisai atsakė atidengti savo tikrąją pavardę ir bandė padaryti pareiškimą apie partiją, neatsakęs į pastatytą jam klausimą. Tada komitetas išmetė jį iš kambario.

Gal būt, komunistų partijos sekretorius buvo užmiršęs savo pavardę. Komunistai yra dideli užuomaršos. Datūguma jų neatsimena net, kaip prieš keletą metų jie dirbo išsiujuose Hitlerio naudai, ir dabar, kada jiems tai primeni, tai jie kabinaisi ant sienų, lyg kad tai būtų baisiausias jiems įveidimas ir melas. Tad galėjo jisai užmiršti ir savo pavardę.

Kongreso nariai davė jam progą atsikvošėti ir namie susirasti metrikus arba pasikalbėti su žmonėmis, kurie jį seniai pažįsta ir galėtų jam priminti, kaip jisai vadinasi, kada dar jisai nebuvo įsirašęs į "partiją." Tačiau, ir antrą kartą pašauktas liudyti, jisai atsakė išduoti savo "paslaptį."

Šį kartą jisai dargi neatvyko į komiteto posėdžio vietą, nors jam buvo įteiktas kvietimas "suš poena." Eugene Dennis atsiuntė į Washingtoną savo advokatą, kuris atnešė jo pareiškimą raštu, kad jisai, komunistų partijos sekretorius, iš viso nesitinkąs duoti kokių nors parodymų kongreso komitetui, nes komitetas esąs neteisėtai sudarytas!

Užuot pasakęs savo tikrąją pavardę, Eugene Dennis išdrožė pamokslą kongresmanams. Savo rašytame pareiškime jisai jiems nurodė, viena, kad jų komitetas neturįs aiškiai aprėžtų pareigų; antra, kad komitetas "uzurpavo policijos autoritetą"; trečia, kad komitetas kišęsis į rinkimus, į darbininkų unijų veikimą ir paneigęs "pilietinės laisvės"; kad komiteto narys, atstovas Rankin, esąs netinkamu būdu išrinktas į kongresą, nes Mississippi valstijoje neleidžia balsuoti negrams.

Kaip matome, čia yra išdėstytas beveik visas komunistų partijos programą, tik tai trūksta pridurti "Spasibo, tovarišč Stalin." Bet ar nebūtų buvę daug lengviau parašyti savo tikrąjį vardą, kurį komitetas nori patirti? Komunistų sekretorius tačiau apie tai kalbėti atsakė. Mušk, pi auk, ant kartuvių vesk, bet savo pavardės jisai neišduos!

Kongresas, žinoma, jo už tai nepaglostys. Už kongreso paniekinimą atsakant duoti jam parodymus komunistas gali gauti metus kalėjimo; o už samokslą pasitytioti iš kongreso jisai gali gauti dvejus metus. Bet įdomu, kas to pauksčio praityje slepiasi, kad jisai taip užsikirto?

COLUMBIA CITY, Ind. — Traukinys nušoko nuo žmonių nukentėjo, bet tik keturi iš jų buvo tiek sunkiai sužeisti, kad juos teko ligoninę gabenti.

MANO GYVENIMO PASTABOS

(Dienoraščio formoje Vistaspats vaizduoja išvietintų asmenų gyvenimą ir rūpesčius)

(Tešyns)

Vokiečiai skundžiasi, kad juos išvietintieji asmens apvalgo... Keista, išvietintieji įmaitinti produktus bent iki šiol veikia visa šimtu procentų tūtos produktus gavo iš Amerikos... O gal vokiečiai mano, kad jei nebūtų tu išvietintų, tai tasai maistas būtų jiems lekęs...? Visai teisinga vokiška galva galvoja, nes vokiečiai taip ir žiūri į visą pasaulį su didžiu pavydu, jei kitų nebūtų, tai jam viskas tektų. Štai yra apskaičiuota, ką Vokietijos armija per karo metus išvežė iš Lietuvos, tai tais produktais galėtų visa Lietuva penkis metus maitintis. Ir Lietuvos gyventojai galėtų į dieną gauti po du tūkstančius kolorijų. Mes dar nepamiršome ir gerai prisimename, kad vokiečių okupantai grobė Lietuvėje mūsų turį. Neišdilo iš mūsų atminties ir tas faktas, kad visos Vokietijos vokiečiai gavo kasdien arti dviejų tūkstančių kolorijų, o tam tikri luomai dar daugiau, o Lietuvoje mes teoretinškai dienai gavome aštuonis šimtus kolorijų, o praktiškai dar mažiau. Mus Bavarių ministras viešai pareiškė, kad prišiminti ir tą faktą, kad karo metais Lietuvoje vokiečių šunys turėjo maisto korteles ir pagal jas gaudavo pieno, — tiesa, nūgriebto, o tuo pačiu metu mūsų vaikai ne tik negriebto pieno negaudavo, bet ir iš viso geresnių normų neturėjo. Bavarių ir austrų ministrų dabar pasidarė labai jautrios sąžinės ir jie bet kokius išvietintų asmenų išsiskokimus jie labai reaguoją... Įdomu būtų žinoti, kaip tie dabartiniai ministrai, ar jų vienminčiai anuomet reaguavo į panašius faktus, kad vokiečių šunys turėjo teisę gauti negriebto pieno, o svetimšalio valkas net riebalų negaudavo? Ar tiomet vedė vokiečiai ką nors panašaus į šių faktų užregistravimą? Sakysime, ar buvo tokia statistika, kiek vokiečių šunys Lietuvoje išgėrė pieno ir kiek Lietuvos vaikų tuo metu mirė dėl maisto stokos tuberkulioziniškais ir kiek vaikų buvo sušaudyta Pakauinės ir Vilniaus apylinkėse... Ne, mums visai nenuostabu, kad ir dabar vokiečių tarpe at-

širanda tokių, kurie svetimšalio kvapo negali pakęsti, bet tikrai keista ir stačiai nesuprantama, kad tu tarpe, kurie kariavo su šia žmonijos pabaisa, kad tu tarpe atsiranda daug tokių, kurių atmintis taip staiga dabar sušlubavo?

Kas kas, bet laikraščiu redaktorai, rodos, turėtų būti žymniai akylesni? Na, mes taip pat nesame tokie kvalifikuoti, kad tą kaltę suverstume vien tik redaktorių atsakomybei.

Yra kas užinteresuotas išvietintus asmenis vien tik purvais drabstyti, kad tiomet nebūtų smerkiami tie, kurie nori baltų vergų turėti...

—Vergas duoną turi užsidirbti, bet ne pinigus uždirbus ją pirkti... Štai kame glūdi tikrieji siekimai tu visų šmeižtu.

Suo kartais ir nesundomas loja. Lygiai ir vokiečiai svetimšalį ir neraginamas kolioja. Vienas ir kitas tai daro, jei jiems nedraudžiama... Teisingai Britų imperijos ministras pirminkas pasakė, kad šį vokiečių karia vargu pajęsianti pas save demokratijos santvarka pilna prasmė to žodžio išgyvendinti, todėl Vokietijos okupacija gali užtrukti ilgesnį laiką...

Jau gerai, jei yra kas panašiai ne tik galvoja, bet ir viešai tai pareiškia.

Vasario mėn. 22 d.

Vakary Vokietijoje lietuvių tremtinių kultūrinis gyvenimas vainikuojamas gražiais vainikais. Štai atgaivintos literatūros veikalams premijos. Geresnieji literatūros kūriniai Nepriklausomoje Lietuvoje švietimo ministerijos ir kitų kultūrinų įstaigų buvo premijuojami. Dabar čia tremtyje taip pat šis gražus paprotys atgaivintas. Geriausia literatūros kūrinių didžiausią premiją net penkių tūkstančių vokiškų markių pasiskyrė L.T.B. Vyr. Komitetas; antra Raudonas Kryžius, ir dar vieną privatų knygų leidykla. Tos premijos jau išdalintos, jų aukščiausia gavo poetas Brazdžionis. O štai vasario mėn. 25 d. anglų zonoje, Defmolde, įvyks lietuvių operos atidarymas. Tai jau tikrai tremties gyvenime stambus įvykis! Pastatyti scenoje operos veiklą išmintinai savo pajėgomis, tai jau nėra lengvas darbas, o vienok mūsų operos solistai čia tremties gyvenime nedykinėjo, o atsidėję dirbo ir štai vienių metų darbo vaisiai — svajonės stovasi kūnu, opera atgimsta. Tas tik įrodo, kad net mūsų jautriausių inteligentijos dali, mūsų scenos darbininkus, tremties gyvenimas nepalaužė ir jie, kad ir visokių vargų, rūpesčių spaudžiami, gyvendami veiki visi trijų kvadratinį gyvenimo plote atsidėję dirbo, kantriai plote ir štai išeina į operos sceną. Pasirodo, kad operos atidarymui jau veikia vienas mėnesis iš anksto iš karto dviem ope-

ros spektakliams bilietai išparduoti...

Tai galima pranašauti, kad mūsų opera turės čia gerą pasisekimą. Kas įdomiausia, kad iš Defmolde veik visi lietuvių tremtiniai iškelti, o vienok mūsų scenos darbuotojai šio nepabūgo, operą čia stafė, nes kūr teatrui pastato nėra ir bus kas operą lanko, kad ir iš toliau lietuvių skuba tą dieną stovėti, kad mūsų artistų darbo vaisiais pasigrožėti.

Neabejotinai, kad kaip paprastai, taip ir šiame atsitikime į mūsų artistų pasirodymą labai daug atsilankys svetimšalio, ypač anglų karių. Mūsų artistų pasirodymus svetimšaliai gerai įvertina, nes jie žino, kad tai gerai nagingų vyrų ir moterų darbas.

Ar tenka kalbėti, kad tokie tikrai kultūriški mūsų artistų pasirodymai labai gražiai reprezentuoja mūsų tautą ir daug prisideda mūsų tautiniai propagandai.

Operos artistų tarpe čia tremtyje yra daug pirmieji pajęti, ir aišku, jų scenoje pasirodymas dar kartą svetimšaliesi jūtkins, kad lietuvių tauta turi gerą ir sveiką nuovikimą apie meną, jį pamėgę ir toli toje tremtyje pasiškokę. Lietuvos valstybės opera dar Nepriklausomybės metais čia Europoje gerai buvo vertinama, kadangi ir šiame operos atidaryme dalyvaujant mūsų valstybės operos žymios pajęgos, tai pasisekimas ir čia bus neabejotinas.

Tik tas gali suprasti kas tą darbą dirbo, kiek čia įdėta darbo ir triūsų, kiek kliūčių nugalėta ir pagaliau kiek kentėta iki paviko scenoje pasirodyti. Bet didis noras, darbo pamėginas ir didis savo tautos patriotizmas visas tas kliūties nugalėjo ir štai mes čia tremtyje didžiuliamis galimė tvirtinti ir sąkyti, štai mes turime mūsų operą.

Iš visų išvietintų asmenų lietuvių pirmieji pradėjo steigti pradžios ir kitas mokyklas, lietuvių pirmieji pasirodė su savo liaudies dainomis, tautiniais šokiais, meno parodomis, savo spauda ir štai pirmieji įkuria savo operą.

Ne tiek svarbu, kas pirmas tai padarė, bet daug svarbiau, kad gerai ir vertingai padarė.

Reikia užtikrinti, kad iki šiol kas buvo padaryta, buvo gerai, gražiai padaryta ir kitų tautų tarpe visi tie pasirodymai tiek spaudoje, tiek kalbose teigiama įvertinti. Tai tuo pačiu ir mūsų tautos vardas kitų tautų tarpe gražiai vertinamas.

Ar nekeista, čia tremties gyvenime savo opera?

Ar nekeista, čia tremties gyvenime nunioktoje Vokietijoje, Šiaurės pajūryje — Hamburge, Baltijos tautų universitetas, kuriame lietuvių to universiteto sekcija gražiai žydi, mokslo vyrai ir studentija darniai ir našingai dirba.

Tai visos būtinios aukštos kultūros tautai mokslo ir meno institucijos jau veikia.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS"—NEISSEMAMAS ŽINYNO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Kaip Amerikoniskas Miestas Išsivystė

Yonkers New Yorko valstijoje neseniai minėjo savo 300 gimtadienį. Europoje tokio senumo miestas yra jaunas miestas. Bet Amerikoje — kur seniausias miestas, St. Augustine, Floridoje, buvo įsteigtas 1565 m. — Yonkers yra tikrai senas miestas.

Per tris šimtus metų šis moderniskas industrinis miestas vystėsi ir prie to išsivystymo prisidėjo ne žmonės vienos tautinės kilmės, bet žmonės daugelio tautinių kilmių, visi atvykę iš anapus jūrų rasti progų naujoje šalyje.

Pirmas gyventojas buvo advokatas iš Olandijos — Adrian van der Donck. Jis laivų plaukė Hudson upe, išlipo iš laivo, kur Napperham upė įplaukė į Hudson upę, ir tenais apsisotoje scenoje įsteigė malūną. Buvo 1646 m.; 23 metai po įsteigimo pirmos apsigyvenimo vietos ant Manhattan Salos.

Tame šimtetyje anglai įveikė olandus. Yonkers tada tapo dalis anglų kolonijos New Yorke ir priskaitytas prie Frederick Philipse nejudinamo turto. Philipse nebuvo anglas. Jis gimė Čekoslovakijoje. 1779 m. po revoliucijos karo New Yorko valstija konfiskavo didesnius dvarus.

Aštuonioliktame šimtetyje ir pradžioje devyniolikto Yonkers buvo kaimas su gražiais ūkiais, malūnais ir kalvių ša-pomis. Jos vandeninė jėga pritraukė olandus kolonistus, anglus ir daug kitų naujų gyventojų iš seno pasaulio ir iš kitur į naują pasaulį. Yonkers žymiai prisidėjo prie industrinio amžiaus.

Ir kada Yonkers industrijos augo, lygiai augo ir gyventojų skaičius. Vėliausias 1940 m. United States Cenzas užrekdavo 142,598 gyventojus Yonkers. Yonkers vyrų ir moterų atvyko iš Italijos, Lenkijos, Airijos, Škotijos, Vokietijos, Čekoslovakijos, Anglijos, Rusijos, Švedijos, Austrijos, Kanados, Vengrijos ir daug kitų mažesnių šalių. Sunku spėti, kaip žmonės iš tų įvairių kraštų ten nuvyko.

1854 m. vokiečiai įsteigė dainu draugiją. 1869 m. jie pradėjo savo bažnyčią.

Lenkai rado Yonkers apie 1865 m., vėliau įsteigė sv. Kazimiero bažnyčią. Yonkers slovakai yra tarpe seniausių slavų kolonijų Amerikoje. Galimas daiktas, kad pirmieji slovakai atvyko 1884 m. 1887 m. jie pradėjo apdraudos draugiją, ir kaip kiti piliečiai, jie pastatė savo bažnyčią. Yonkers šiandien yra trys kartos slovakų kilmės parapijėčių. Didesnė dalis gimė Amerikoje

Pirma sinagoga įsteigta 1887 m. Nariai buvo iš Vengrijos. 1893 m. ukrainiečiai įsteigė bažnyčią. Tuo pačiu metu rusai pradėjo atvykti į Yonkers. Čia randasi daug žmonių italų kilmės. Jie pradėjo atvykti 1900 m. ir dabar ten leidžia laikraštį. Suomiai turi du laikraščius nuo 1910 m. ir Karpato rusai turi savo tautiską namą ir savaitraštį. Pagal Yonkers tradicijas, graikai sekė italus. Jie turi savo klubus, savo bažnyčią. Visi graikų veikimai sukasi aplink vieną graikų, kuri nenuilstamai dirba savo žmonių labui per daugelį metų.

Visos tautinės grupės, religinės ir rasinės, dalyvavo sukaktyje, ir Yonkers miestas didžiujasi savo tūkstančių gyventojų nuveikimais. [FLIS]

—Rusai ir komunistų pavergti kraštai gavo iš Amerikos dovanų už \$1,250,207,512. Daugiausia gavo Rusija — \$380,757,001; Lenkija — \$377,769,989; Jugoslavija — \$257,251,503; Albanija — \$15,774,928.

—Koelno kardinolas Frings tvirtina, kad sovietų valdžia tebeilgo tris milijonus vokiečių belaisvių.

